

דיני ממונות בשלשה

פרק ראשון סנהדרין

יב.

עין משפט
נר מצוה

צ א ב ג מ"ד מהל' קידוש החדש ה' יג:
צ ד ה מ"ה שם ה' טו:
ק ו מ"ו שם הלכה ו פ"ד מהלכות ביאת מקדש הלכה ז:
ק ז מ"ז שם:

רבינו חננאל

כשני רעבון דתניה היה
ה' מאיר אורחא ויבא
מבעל שומרה וישב לאיש
האלהים שערים לחם
שעורים וגר זמפני חי לא
עירבה אלישע מפני כי
שנת בצורת הייתה והכל
ישיא אחר הגרנות ואכל
חשבון בני אדם כהנאוא
חדשה אחר חשבון
החדשים שכל שנה חדש
ואם תעבר יתרחק חדש
הגרנות ואישר לב בני
אדם כי זמפני עדיין
נשאר דה גרנות כך
וכן ומייקרי השער ליפכך
אם מעברין: זון א
מקתא פי שני תלמיד
חכמים אמר מטרבאר
דגרסי: במגילה
זו טרברא והפשן שר
יש מי שאומרים עכב
המלך כי שר אורח מלך.
דכתיבא תשר הגדול.
ויש מי שאומרים דה
המטר גרנרם שן השמים
ובדין דהמטר הנעשים
בלוו אורחא תבלי וציות
ובזכותכם יצא מידם
הזוג אורחא לשלום
הזוג ועומרי יריכי תחשון
לומר שרבי בני דן
המייחסין מורע בני נדון
ביקשו לעבר ולהוסיף
חורש על שנה זו ולא
הניחם אדום זה כלומר
מנעם שר אורח המושל
עליהן חבל בעלי אספות
הזוג והחכמים דכתיב ובר
חכמים דכרבותא ובר

נאספו וקבעו להם נציג
לחבר בירח שמת בו אהרן.
לדור אצפי"כ נתקבצו
החכמים וקבעו עיבור
בירח אב הוא החודש
החמישי ירח שמת בו
אהרן הכהן. גנה החכמים
עיבור השנה כחדש אב
קודם ר"ה כ' חדשים
ואין שנו בחיזונה ואם
עיבורה לפני ר"ה אינה
משוברת ופרקינן חשוכי
קודם ר"ה ולא
מגזלו אלא אחר ר"ה. תוב
מקשינן אהא דתנינן אין

מפצין משהו לחברתו.
מעשה ב' עקיבא שעיבר
ג' שנים זו אחר זו
ואמרו חכמים לר' שמעון
משם אמר מפי שב"ד
יושבין ומהפכין אחת
אחת בזמנה. פ' אע"פ
שהורה ר' עקיבא לעבר
ג' שנים זו אחר זו
אם נגמרו הדבר אלא
ביבית שב"ד ככל שנה
ושנה וקבעתם לה בעיבור
בנקו וזו שהסכימו לעברה
בחדש וזו שכל ילד גילו
הדבר אלא אחר ר"ה. ויש

להקשות והלא שנינו אין מעבירין ג' שנים זו אחר זו וזו פ' עיברו חכמים בהורות ר' עקיבא ג' שנים זו אחר זו פ' מפני שסוד העיבור בנו לעבר בכל מחזור של שנה ז' שנים מעוברות כדי להשוות שנה ז' והלאה לשת המזמז. ושלא להוסיף ושלא לגרוע על ד' שנים מעוברות וכל היתר באותה העת וכל המחזור שהיה עיבור ושת ט"ו היתה שביעית ושנת ט"ו

שנים מעוברות במחזור:
במה פנים כי יש שמפרש
א אלא ישבו ב"ד וחשבו
פלוגתא דהני תנאי דתניא
ט"ו למחזור י"ט ושנת י"ו
שנה מפני הטומאה ואם

דאָן איז דאָס נאָמען פֿון אַ שטאָט אין דער געגנט פֿון דער וואַלדער-רעגאָן אין דער צפֿון-מזרח פֿון אַרמעניע. דאָס איז אַ שטאָט מיט אַ גרויסן היסטאָרישן באַדעווענדיגן פֿאַר אַלע וואָס זינען אַרומגעקומען צו אַרבעטן אין דער געגנט פֿון דער וואַלדער-רעגאָן. דאָס איז אַ שטאָט מיט אַ גרויסן היסטאָרישן באַדעווענדיגן פֿאַר אַלע וואָס זינען אַרומגעקומען צו אַרבעטן אין דער געגנט פֿון דער וואַלדער-רעגאָן.

הוא חצב צעבר הירקן וצגליל הוא וי"ל
דהא נמי שמעין מבעל שלישה שהיא
הקלה שלח ציכרה: **וּמִפְּנֵי** מה
אֵי עִיבְרָה אֵיִישָׁע וְלֹאִם מוֹנֵא לִן
ללח עיבברה וי"ל דשם איתא דעייברה
אי אפסר שלח היו מוֹנֵאִין (א) בכמה
מיין אחר העומר: **אֵין מַעֲבְרִין אֵלָּא**
אֶדְרִי וכל שאר הדשאים אין מעברין
דכתיב (אסתר א) לחדש שנים עשר הוא
חדש אדר ואי מעברין אחת משאר
הדשאים לא היו אדרת שנים עשר:
אֵלָּא מִשְׁנֵה לַחֲבֵרְתָּהּ פי' בקונטרס
שנה זו שאינה צריכה להתעבר

אין מעצבין כדי לתקן שנה הצאה ואין
הלזון משמע כן אלס נראה דמיירי
למשז דאין מחשבין בשנה זו על שנה
שלאחריה ולעמ"ג דלא מגלין מ"מ אין
מחשבין לסמוך על ארמו חשבון שלא
לעשות חשבון אחר:

וְלֵאמֹר שְׁלֹשׁ שָׁנִים זוֹ אַחֲרֵי זֶה פִּירוֹס לְרֹפוֹת שֶׁלָּא יֵצֵא יִסְגָּן וּפְסָם בְּאִמְנָעָה הַקֵּץ כִּדְפִי בְּקוֹטֶרֶס וְקוֹ"ק דְּמַלְּזֵי אֲרִיָּה שֶׁלֶּג אִפִּי שְׁמִים נָמִי וְעוֹד הַלֵּבָבִים (ז' חֲמֵשֶׁת וְהַלֵּבָבִים ז' עוֹד)

לְקַחְתָּ מִן הַמִּטְהָרִים בְּיָדְךָ וְנָתַתָּ
אֹהֶרֶן הַכֹּהֵן חֹשֹׁבִי
מֵאֵי מִשְׁמַע דְּהָרָא
אֶרְשָׁלָּמָה
כָּל יִשְׂרָאֵל וּבְלָכְלוּ
חֹדֶשׁ בִּשְׁנָה וּהִכְתִּיב
רַב יְהוּדָה וְרַב נַחֲמָן
כּוֹלֵם וְחָד אֹמֵר כִּנְגֵד
מִעֲבָרִין אֶת הַשְּׁנָה

חוששין לנושיהן. פי' הקונטרס
דמטמא צאהל וקשה

דמיון במסכת אהלות (פ"ג משנה א)
דגוש הנה מארץ העמים מטמא במגע
ומשא אצל לא צהאל והא דמשמע
בפ"ק דשבת (דף טו: ושם) ובמזיר (דף
נד: ושם) דמטמא צהאל היינו דווקא
בארץ העמים אצל אצל הא הויא מעפרה
לארץ ישראל לא מטמא צהאל לכן
צריך לומר דהא דקיישינן לגושינן
היינו שלא יטמאו במגע ומשא:

שעיבר השנה מפני הטומאה.
פי' בקונטרס שניטמאו

צ"ל דע"ז (א) מטמא בפרק ר' עקיבא (דף פג.) כמה אע"ג דטומאת ע"ז מדרבנן מאותה שעה שמה גזרו עליה דהא דריש ליה הסם מקראי דדברי הקבלה וצירושלמי אמר דוגלתו של ארונה היצוסי מלאו תחת המזבח ותימה שהרי (בט"ו) היו יכולין ליטור ולמה עיצורו והא סגי בהזאת שליש ושציעי ואפר פרה לא היו חסרים

דכל ציט ראשון עמד להס אפר פרה דמשה כדאמר (פרה פרק ג
דמשה ה) דשניי עשה עזרא ושמא לא היה להם הדבר מוזמן ליטער:
קאן

ה'ס' חדש לעבודת קרקע: של בית רבן שמעון^א מעבדין במואלאי
החוצה לארץ לארץ ישראל מאותה שחרשו וחרשו בשביעית והתירם
יציא עמה מגוש ארץ העמים שמטמא בזהל ויטמא טהרות של
ערב הפקח או ^א שני ימים קודם ויהיו טמאים או שהיה רובן
או לדומה אין מעבדין בך אלא יעשו בטומאה: **שעירב את השנה**
ה והיה חוקיהו מחזירן למוטב וידע שלא יספיקו כולן לצא וליתרה
י^ב פריך הואיל ואמר רבי יהודה מעבדין למה זיקש רחמים על עמנו:

לכר ולא נשאר במחזור וזהו שלש שנים לפיכך עיבור אותן ג' שנים או אחרו לו למלאות
 כר או שפרשנו שנה אחת והצב שנים במחזור פירושו אחר לאו דסמכא אחר דחיו אחר
 שנים ואיהו צ"י ישבו וקבעו כל אחת ואחת במופת ללמוד לא סמכו על מה שביקר ב' קצ'
 וכן את השנה בשביעית ולא במצאי בשביעית כל בית רבן וגמלאו היו מעבירין בשביעית
 וזרביהו ר' אבהו ר' עקיבא חבשו כל להיות בשביעית בשנה ד' ויובל לאחריה בשביעית
 וזרביהו הלך מעבירין שנה ד' וי"ח ש"ל שאר במחזור וזהו: **א** מעבירין את

בשני רעיון. לפי שכלה התבואה וזריקין לאכול מן החדש: להם **ציבורים.** להם אביז משמע שעבדיו היה מצד: ושם **האמר היטין** שהן אפילות לך נתאחרו לבל עד אחר הפסח תלמוד לומר להם **שעורים:** ושם **האמר לפני העומר היה.** וזמן כיכר תלמוד

לומר מן לעס ויאלכו מלמד שקר
העומר והותר החדש: **אמור מעתה**
האויב היפה אופה שנה להפעבר. על
ההאציב כשההגיע ניסן עדיין לא היה
דא אציב דהא לאחר שנה עשר בניסן
לזא ביכרו אלף שערין ואל קרינה ביה
הדש האציב: **שנת צלום** אמינה.
בקרואי משכנת לה: **אין מעצבין**.

האין יושבין ז"ד קודם ראש השנה
לענין ולומר תתעבר שנה זו בשני
החדשים מפני שיש שנה זכר קודם
ומזולג בחמץ: אבל מפני
ההפך, שמה לא יהא שם ז"ד מופלא
אשר או שמא יבא המלך אדומי
ישיב על ידן מערבית אותה ומודיעין
גולה: אחר מ"ה מיד ששיבנו:

ואעפ"ר אין מעצערין. אותה בשני
חדשים אחרים אלא כשיגיע אדר יעשו
שני אדרים: זוג. שני תלמידי חכמים:
בא מרקם. * טבריא: ופפשו נשר*.

החיל פרסיים: דברים הנעשים בליל
עושים אותה כדלמריין
היה לח שזובעין זה
עמוסי יריכי נחשון. נשיא
שארץ ישראל זהו מורע נחשון
בן עמרנד ראשון לנשיאים: בקשו
לחוסף נציב אחד. בקשו להוסף
על השנה לעברה: ולא
מלכות הרשעה גזרה
היהיו אדומי הלו. מלכות הרשעה גזרה
עליהן: בירה שמה צו אבדור.
אלמא רמח הדקמ עממם צביר.
לפני ראש השנה: גלוי לא מנול.

עוד לאחר ראש השנה שנה ישכחו בני הגולה: נציבים, ממונים: חדש בשנה. יהיה על כל אחד לכלכל: כנגד החדש העיבור. בשנה מעוברת היה אחרת נציב מכלכל בצדד השני: משנה לחציה. אם שנה הצאה זריכה עבר אין מעברין שנה זו מפני זורכי שנה הצאה אלא הצריכה תעמד: ולא שלש שנים זו אחרי זו שחזרה

במשנתנו השנים מתקיימים ובה לו ניסן
השלישי באמצע הקץ: "ד' ויטו
קבעו כל אחת ואחת בזמנה. ולא
היו אלא מפני שר"ע חכם גדול היה
בציבור השנה והוא עומד ליהרג
בבואו "ד' ויטו עמו ועיינו בציבור ג'
בניסן ה' ולא רזופות אלא כל אחת

בזמנה ד'הם חמריין מפני הדמק חסדי
לישנה לא מגליין. ליסנה
זו אחר זו תנה
שנים זו אחר זו תנה
קאסר שלא יעיינו
נמי זהא קאסר שלא יעיינו
שגשג שנים זו אחר זו ישיש
אפילו בעצמן בזמן: **משם ראה**
ביים ד'ו' יסנן אחריו כן בכל שנה

ועיצור ועיצור וקצוה ולא סמכו על
ועיקבא חסם גדול עיינו בשלשם צימי
עליהן איסור עזות קרקע: ולא צ
סבלה היש ומאריכינ עליהן איסור
שציעים. ואין חוששין אם כילה היש
עומר של שציעית: **מאי צינייהו.** במ
ארץ ישראל: **מפני הטומאה.** כגון ש
טומאים בקוף ארז וכלהו אפר הפך
הטומאה. שנטמאו צימי אחו אפר
על הפסח ועיצר השנה: **ובקש רחמים**

מ"ד אין מעברין לא משנה לחברתה ולא ג' שנים עונקין הוזה ועברו ב"ד למחזור אע"פ ששביעיתו ששנה הראיה קרעב עיבורה והשאר נשארו פשוטות וכן מביאין ר"ק למחצה לארץ ורבותינו התירו להביא היא מוצאי יובל ושלחו לר' עקיבא והורה אין

(א) ה' ר' מאיר אומר כ"ל
 "ש"ל (ב) "ר"ה ו' חוספ'
 "פ"ע אמר ה' (ג) "פ"ע
 "ע"ר ע"ר ו' (ד) "ל'
 "יחוס" חוספת פ"ב
 "ש"ט כ"ט ו"ש"ן
 "חוספת" ש"ט ו"ש"ן
 "פ"א ח"ה (ח) "ש"ט
 "ב"ג כ"ל ר"ש"ל (ט) "נדר'
 "ח"ה חוספת פ"ב
 "ע"ש"ל (י) חוספת
 "נ"מ"ד (יא)
 "ב"ס"א ש"ט ו' ולא
 "ע"יב"ר ג' ר"פוט אל"ל כ"ל
 "ש"ל" (כ) "ש"ל במחל'ן
 "ח"ל ש"ה" (כא) ע"י
 "ר"ה"

תורה אור השלם

- [illegible]

גליון הש"ס

במ' יצאו בשלום. צערוך
הגירסא יא' צלום:
ד"ה בא מרקת וכו'
מגילה דף ו ע"א:
ותפשו נשר וכו' חיל
פרסיים. צערוך ערך זג
ד"ה עכנ המטר
הנוטר משמים:

הגהות הב"ח

(א) גמ' לחס צדורס
לחס שערס
כרמל בצקלונג וגו' ואין
קץ: (ב) תוס' ד"ה ומפני
וכו' שלא היו מוסיפין כמה
מינין: (ג) ד"ה שעיבר וכו'
דע"ז מטמא כמות צפ' ר'
עקיבא ואע"ג דטומאת
ע"ז מדרבנן שמה מאותה
שעה גזר כ"ל:

מוסף רש"י

אין מעברין את השנה
לפני אש השנה. אין
לעולם נזכרין צבור לרוע
למלה שעיניו ב"ד את
השנה. שלל יסמחם הדבר
זה דלרע ביה (ד.ר.י.א.). אבל
העממי המעברין שפתייהן
לעולם גורו זכרם מלפני
ז' או שצריך הנשוא לתלך
תתקן וכן מעברין אלכ"ב
לשון שש (ס.א.) (ס.א.)
מעברין אלא אדר. אין
העממיים דעל דהא לא
היה צריך שנות את השם
למלה. השם הפשוט לא יציב
עבר יצא אלכ"ב שנות
למלה עבר
לשון. הוא עושה כן מן
המקור. (ד.ר.י.א.)
ש. וגורו: ש. ושמואל.
משם (ד.ר.י.א.)
מורה (ד.ר.י.א.)